

NSG
Norsk Sau og Geit

Referat

Møte i Avlsrådet for sau

Tidspunkt: 14. juni 2005, klokka 1400-2030

Sted: Quality hotell, Gardermoen

Til stede: Bjørn Høyland, Øivind Gurandsrud, Sigurd Krekke, Gunnar Klemetsdal (vara), Per Liahagen, Berit Pettersen (vara)

Observatører: Lars Erik Wallin (1400-1500), Thor Blichfeldt, Inger-Johanne Holme (1400-1700), Inger Anne Boman, Tone Maria Hanssen, Ewa Wallin

Referent: Siv Heia Uldal

Saksliste

- 17/05: Godkjenning av innkalling og saksliste
- 18/05: Godkjenning av referat fra forrige møte
- 19/05: Riktigere bruk av værer
- 20/05: Omorganisering av avlsarbeidet
  - a) Framdriftsplan
  - b) Regioner og de andre organisasjonsleddene
- 21/05: Semingransking på Særheim og Blindheim
- 22/05: Import av pelssausæd
- 23/05: Islandspælsau
  - a) Videre utprøving → forbeholde rein islandspæl for væreringer
  - b) Betaling for seminvær ut over ordinær pris
  - c) Ring 97 ønsker at Avlsrådet skal anbefale Mattilsynet å la ringen kjøpe vær fra ring 111.
  - d) Bruk av de resterende embryoene
- 24/05: Søknad fra Vestfold, Buskerud og Telemark om lov til å slippe separat oppstalling av værer. Prøveordning.
- 25/05: Kan man sette inn værer i ring som ikke er O-kåra?
- 26/05: Kurs for kåringsdommere, arrangert for større regioner i 2006?
- 27/05: Retningslinjer for godkjenning av saue- og geiteraser
- 28/05: Orienteringssaker
  - a) Import av sjeviotsæd
  - b) Redusere kravet om vektavvik ved kåring
  - c) Forslag til preminering av beste vær innen rase
- 29/05: Eventuelt

Sak 17/05: Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak

Avlsrådet for sau godkjenner innkalling og saksliste

Sak 18/05: Godkjenning av referatet forrige møte

Vedlegg til saken

Referatet fra møtet i Avlsrådet for sau 11. februar 2005.

Vedtak

Avlsrådet for sau godkjenner referatet fra møtet i Avlsrådet for sau 11. februar 2005.

Sak 19/05: Riktigere bruk av værer

Saksbehandler

Thor Blichfeldt

Vedlegg til saken

Notat om "Riktigere bruk av værene"

Saksframstilling

Avlsrådet oppnevnte i sak 69/04 (se også sak 65/04 og 12/05) ei arbeidsgruppe som skulle utrede "styrt bruk av værer". Arbeidsgruppa har avsluttet sitt arbeid, og ei mindre gruppe har bearbeidet saken videre til det konkrete forslaget som nå foreligger (se vedlagte notat "Riktigere bruk av værer").

Forslaget gjelder NKS og spæl, ikke sjeviot og norsk pelssau.

Notatet er sendt på høring til deltakerne i Fagforum forut for Fagforumsmøtet og blir drøftet i egen sak på Fagforum.

Vedtak

1. Avlsrådet velger hvert år ut eliteseminværene som skal brukes i ringene. Fullmakt til å foreta dette utvalget i 2005 gis til avlssjefen og leder i Avlsrådet.
2. Ringene skal bruke minst 5 % semin av totalt antall bedekninger. Seminværene skal være på lista over årets eliteseminværer. Flest mulig av eliteseminværene skal brukes i et mest mulig likt antall doser på

elitesøyene i ringen. Dersom et fylke ikke ønsker å bruke enkelte værer (for eksempel de som fylket selv har levert), må fylket søke Avlsrådet om dette.

3. NSG Semin anmodes om å prioritere ringene ved utsendelsen av sæd fra eliteseminværene.
4. Ringene må styre innsettet av prøveværer slik at det ikke settes inn mer enn 2 sønner per seminvær og maksimum 4 sønner per lokal elitevær for NKS. For spæl er antall sønner maks 4 både for seminværer og lokale værer. Dersom en ring ønsker å søke om unntak fra denne regelen, må det sendes søknad til Avlsutvalget i fylket.
5. Granska prøveværer som er etter de eliteseminværene Avlsrådet velger ut, gis et granskingstilskott som er 300 kr høyere per dyr enn for andre granska værer.

Sak 20/05: Omorganisering av avlsarbeidet

a) Framdriftsplan

Saksbehandler
Thor Blichfeldt

Vedlegg til saken

”Ny organisering av saueavlen”. Notat til Avlsrådet for sau 14. juni 2005

b) Regioner og de andre organisasjonsleddene

Saksbehandler
Thor Blichfeldt

Vedtak

1. Regionsinndeling sau:
  - Øst: Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark og Aust-Agder
  - Vest: Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.
  - Midt: Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag
  - Nord: Nordland, Troms og Finnmark.
2. Navn på organisasjonsleddene:
Denne saken skal det jobbes videre med. Saken legges fram på neste møte i Avlsrådet. Thor har ansvaret for saken.
3. Arbeidsfordeling mellom leddene:
Denne saken skal det jobbes videre med. Saken legges fram på neste møte i Avlsrådet. Thor har ansvaret for saken.
4. Framdriftsplan:

Denne saken skal det jobbes videre med. Saken legges fram på neste møte i Avlsrådet. Thor har ansvaret for saken.

Sak 21/05: Semingransking på Særheim og Blindheim

Saksframstilling

Avlsrådet ønsker ikke lenger å støtte semingransking med så store beløp som tidligere, og NSG Semin ønsker ikke å subsidiere semingranskingen. Skal det bli noen semingransking i år, må seminringene selv ta større ansvar for økonomien i tiltaket. Avlsrådets leder har gitt seminringene i Rogaland og Hordaland tilbud om 6.000 kr i støtte per vær. Avlsutvalget i Rogaland har takket nei til tilbudet, og det blir ingen semingransking på Særheim. Avlsutvalget i Hordaland vurderer fortsatt om de skal settes inn nye prøveværer på Blindheim i år.

Vedtak

Avlsrådet støtter semingransking på Blindheim med 6000 kr per vær, begrenset oppad til 13 vær. Dette gjelder for 2005/2006-sesongen.

Sak 22/05: Import av pelssausæd

Saksbehandler

Siv Heia Uldal

Vedlegg til saken

Søknad om import av pelssausæd fra Sogn Pelssauring

Saksframstilling

Leder i Sogn Pelssauring, Leif Arne Nordheim, har blant annet vært i kontakt med en representant for Statens Jordbruksverk i Sverige vedrørende import av sæd. Hun kunne fortelle at det er frosset ned 800 doser etter 6 vær som et ledd i bevaringsarbeidet. Både rådgiver i saueavl og Nordheim har sendt en henvendelse til henne og spurt om det er mulig å få kjøpt noen av disse dosene. I den siste henvendelsen ble det antydnet et antall på 50-100 doser. Den har vi ikke pr. 9. juni ikke fått svar på.

Det vil være naturlig at pelssaunemda videre kartlegger hva som finnes av pelssau i Norge, og om det finnes vær andre steder enn i pelssauringen som er aktuelle for semin.

Vedtak

Avlsrådet for sau går ikke inn for å støtte pelssauringen ved import av sæd fra utlandet.

Avlsrådet ønsker at pelssaunemda skal finne en vær utenom pelsringen i Sogn, og føre denne inn i ringen. Dersom Mattilsynet går i mot dette kan pelssaunemda prøve å rekke fristene for innsett på en av semin-stasjonene. Dersom dette blir løsningen vil Avlsrådet for sau støtte kjøp av vær med 6000 kroner.

Sak 23/05: Islandsspælsau

Saksbehandler

Siv Heia Uldal

a) Videre utprøving av islandsspælsau → forbeholde rein islandspæl for væreringer

b) Betaling for seminvære ut over ordinær pris

Vedtak a) og b)

Avlsrådet for sau ønsker å avslutte dette prosjektet. Det vil derfor ikke bli tatt inn noen ny islandspæl på noen av stasjonene.

Thor undersøker mer rundt hvilke krav som ble satt da det ble tildelt midler til dette prosjektet.

c) Ring 97 (Telemark) ønsker at Avlsrådet skal anbefale overfor Mattilsynet å la ringen få kjøpe vær fra ring 111 (Kvinesdal)

Saksframstilling

Leder i ring 97, Ingvar Sundvor, har muntlig bedt Avlsrådet for sau om å anbefale overfor Mattilsynet at de får kjøpe en islandspælvær fra ring 111 (Kvinesdal).

Vedtak

Avlsrådet for sau ønsker ikke å komme med en slik anbefaling overfor Mattilsynet.

d) Bruk av de resterende embryoene

Vedtak

Thor Blichfeldt jobber videre med saken

Sak 24/05: Søknad fra Vestfold, Buskerud og Telemark om lov til å slippe separat oppstalling av værere

Vedlegg til saken

Søknad fra Avlsutvalget for sau i Vestfold, Buskerud og Telemark om dispensasjon fra paragraf 5 c) i reviderte regler for væreholds lag. Søknaden er ment som en prøveordning.

Vedtak

Avlsrådet for sau går inn for å godkjenne søknaden, som en prøveordning, dersom den også godkjennes av Mattilsynet. Avlsrådet tillater kun at lagene leier værere fra en ring/et lag.

Sak 25/05: Innsett av ikke O-kåra værere i ring?

Saksbehandler

Inger Anne Boman

Saksframstilling

Enkelte ringer ønsker å sette inn prøveværere som er kjøttkåra. Spørsmålet er om dette bør tillates.

- Kjøttkåringspoeng og vanlige kåringspoeng kan ikke sammenliknes
- Kortere ull-lengde aksepteres ved kjøttkåring. Ullfellen blir ikke bedømt i sin helhet
- NSG er ikke ansvarlig for reglement for kjøttkåring

Vedtak

Avlsrådet for sau presiserer at i henhold til *Regler for værer* skal lam som settes inn til avkomsgransking i ring være O-kåra.

Sak 26/05: Kurs for kåringsdommere, arrangert for større regioner i 2006?

Saksframstilling

Det har kommet inn en henvendelse fra Kjell Tore Nagelhus angående en større dommersamling i regi av NSG sentralt. Det lar seg ikke gjøre å arrangere en slik dommersamling i 2005. Er det mulig, og ønskelig, å gjennomføre det i 2006?

Vedtak

Det vil ikke bli holdt noen landssamling, men man arbeider for at det skal være en person i hver region som har ansvar for disse tingene. For eksempel en fra ullstasjonen

Sak 27/05: Retningslinjer for godkjenning av saue- og geiteraser

Saksbehandler

Siv Heia Uldal

Vedlegg til saken

Forskrift om godkjente (reinavla) avlsdyr av sau og geit (<http://www.lovdatab.no/for/sf/ld/xd-19990113-0069.html>) ”Godkjenning av nye saue- og geiteraser” (arbeidsutkast)

Saksframstilling

Norsk Sau og Geit godkjenner raser av sau og geit. Bør man sette retningslinjer for hva som skal kreves for at en rase skal godkjennes som egen rase, eller skal man kun støtte seg til det som finnes av offentlige forskrifter?

Vedtak

Siv Heia Uldal jobber videre med saken til neste møte.

Sak 28/07: Orienteringssaker

a) Import av sjeviotsæd

Etter å ha hatt møte med sjeviotmiljøet ble det bestemt at man ikke ønsker å importere sæd av sjeviot i høst, men undersøke mulighetene for en eventuell senere anledning. Istedenfor å importere sæd ønsker man å kartlegge populasjonen i forhold til slektskap mellom individer.

b) Redusere kravet om vektavvik ved kåring

Saken tas opp igjen når man skal vurdere avlsmål og kåringsreglementet i sin helhet.

c) Forslag til premiering av beste vær innen rase

Da enkelte raser det drives avlsarbeid kun har få avkomsgranska vær er hvert år, er det ikke ønskelig med noen premiering ut over avlsstatuetten for vær er.

Sak 29/05: Eventuelt

a) Sak 15/05 Ringanalyse

Vedtak

Det er ønskelig med en forenklet ringanalyse, hvor man legger vekt på de 2-3 viktigste tingene. Eksempel på viktige

ting kan være: oppmøte ved kåring, indekser på elitesøyer, innsett av prøveværer i ring og om opplysninger blir sendt inn til riktig tid.

b) Lagersæd

Saksframstilling

1. NSG Semin eier lageret
2. Avlsrådet for sau disponerer (har bruksrett til) lageret.
3. Hvor mange doser må man ha på lageret?

Vedtak

1. NSG Semin eier lageret
2. Avlsrådet for sau disponerer (har bruksrett til) lageret.
3. Avlsrådet tillater at langtidslageret reduseres fra 104 doser til 50 doser. Noen værer skal man ikke redusere lageret av.
4. Langtidslageret skal deles. Det tillates at langtidslager kan oppbevares sammen med produksjonslager for å spare plass og kostnader.
5. Alle som tar ut doser må underskrive på at det ikke skal tas ut doser fra langtidslager, eller doser etter andre værer hvor det er gjort spesielle bestemmelser.

c) Regler for væreringer

Vedtak

Vedtak 10/05 oppheves fordi Mattilsynet trolig vil komme med retningslinjer som overstyrer dette.

d) Krav til ull-lengde ved kjøttkåring

Saksframstilling

Fatland Gjesdal ull har sendt en henvendelse til Avlsrådet for sau hvor det påpekes at kravet til ull-lengde ved kjøttkåring kun er 6 cm. De mener dette blir feil når kravet til C1 er 7 cm for crossbredull.

Vedtak

Fatland Gjesdal ull må sende sin henvendelse til Gilde Norsk Kjøtt.